

Ringprojekten Boerenzwaluwen.

Bennie van den Brink

In de zomer van 1992 is in Nederland het Ringproject Boerenzwaluw Nederland van start gegaan.

Dit project heeft ten doel, meer gegevens te verzamelen over Boerenzwaluwen, om inzicht te krijgen in de oorzaken van de gestadige achteruitgang van de soort gedurende de laatste tientallen jaren.

In een aantal regio's, verspreid over Nederland en verschillend in grondsoort en grondgebruik, worden zowel nestjongen als oudervogels geringd, om inzicht te krijgen in de volgende zaken:

- * toe / afname van het aantal broedparen
- * grootte van de jongenproduktie
- * vestiging van de jonge vogels
- * overleving van de oudervogels
- * plaatstrouw van de oudervogels.

Met behulp van een speciaal hiervoor gemaakt computerprogramma worden zowel nestgegevens als biometrische- en ringgegevens van de oudervogels verzameld, om eventuele verschillen in de diverse regio's te kunnen opsporen. Dit zou inzicht kunnen geven in eventuele oorzaken over toename of achteruitgang, en tussen goede en slechte zwaluwgebieden. 1993 zal het laatste proefjaar zijn, waarna van 1994 t/m 1998 jaarlijks in dezelfde gebieden geringd en geteld zal worden.

In 1992 zijn in de diverse regio's de volgende aantallen Boerenzwaluwen geringd:

regio:	pull	volg	tot
Friesland	1111	118	1229
Twente	364	104	468
N-Veluw	859	174	1033
Betuwe	631	135	766
Z-Holland	257		257
Zeeland	296	23	319
N. Brabant	837	33	870
	-----	-----	-----
	3355	587	3942

In 1993 zullen nog 2 regio's toegevoegd worden, nl. Groningen en Noord-Holland.

Parallel hiermee loopt een ander zwaluwringproject: het Ringproject

Boerenzwaluw Botswana.

In januari 1993, 1994 en 1995 zullen op een aantal plaatsen in Botswana zoveel mogelijk daar overwinterende Boerenzwaluwen geringd worden. Er zal op gemeenschappelijke slaapplekken van deze vogels in rietvelden en wetlands gevangen worden.

Doel hiervan is meer gegevens te krijgen omtrent:

- * de herkomst van de in Botswana overwinterende zwaluwen
- * de overwinteringsgebieden van Nederlandse Boerenzwaluwen
- * de conditie van de daar verblijvende Boerenzwaluwen
- * plaatstrouw aan de overwinteringsgebieden
- * het verloop van de rui in de overwinteringsgebieden
- * het belang van de slaapplekken in Botswana in kwantitatieve zin voor de westeuropese populatie.

Dit project is goedgekeurd door de Stichting WIWO, die tegelijk gegevens wil verzamelen van in Botswana voorkomende aantallen (europese) steltlopers en watervogels in de wetlands aldaar.

Inmiddels is de eerste expeditie achter de rug. De vier deelnemers Piet de Goede (Vogeltrekstation), Tom van der Have (WIWO) de Duitse zwaluw-onderzoeker Karl Loske en Bennie van den Brink hebben in Botswana 5761 Boerenzwaluwen gevangen en geringd.

Er bevonden zich 6 geringde vogels onder, afkomstig uit (althans geringd met ringen uit): Spanje, Frankrijk, Zweden, Estland (2 x) en Israël.

Verder werden enkele andere Europese soorten gevangen:

Oeverzwaluw	8
Rietzanger	18
Kleine Karekiet	1
Grote Karekiet	5
Fitis	2
Grauwe Vliegenvanger	1
Oeverloper	2

Er werden bovendien waterwildtellingen verricht bij het Shashe-stuwmeer (bij Francistown), de Chobe River (Noord-Botswana) en Boteti River (ten zuiden van de Okavango-delta).

Er is nog niet eerder systematisch ringonderzoek in Botswana gedaan naar Europese trekvogels.

De verwachting is, dat er de komende zomer(s) een aantal in Botswana geringde Boerenzwaluwen teruggemeld zullen worden uit Europa, zodat we een beeld krijgen van de in Botswana overwinterende Boerenzwaluwen. Hopelijk zijn er Nederlandse bij.